

Друга сесија скупа посвећена је етнологији и културној антропологији. У више реферата разматране су интерпретације етнологија/културна антропологија и проблеми развоја дисциплине.

На овом скупу учествовала сам са рефератом *New Curriculum Reform at the Departement of Ethnology and Anthropology, The Oldest Anthropological Departement in the Balkans*. Указала сам на значај и обим реформи студијског програма на основним академским и дипломским – мастер студијама етнологије и антропологије на Филозофском факултету у Београду. Учесници овог скупа имали су прилику да се упознају и са променама на студијама етнологије у Загребу и са развојем дисциплине у Словенији.

Више аутора имало је реферате који су се односили на раније и нове пројекатске теме и области истраживања (дар, феминизам, архитектура и медицина).

Овај скуп у Кракову показао је да би требало наставити сарадњу са пољским универзитетским центрима, која је, када је реч о Србији, била изузетно успешна од периода Казимијежа Мошињског, до деведесетих година двадесетог века. Са Филозофског факултета у Београду професори др Петар Влаховић, др Никола Павковић, др Сребрица Кнежевић и други наставници, сарадници и студенти Одељења за етнологију и антропологију остварили су изузетну сарадњу током осамдесетих година.

Значај међународне конференције "Од етнографије Словена до културне антропологије" је у томе што ће подстаћи нове регионалне сарадње. Србија може да се повеже

са земљама у региону (Словенија, Хрватска, Румунија) и Јагелонским универзитетом кроз пројекте CEPUS програма.

Сенка Ковач

Пројекат "Орашац"

Под радним називом пројекат "Орашац", крије се позамашан подухват прикупљања информација неопходних за комплетирање дигитализоване базе фотографија, које је снимио и архивирао познати амерички антрополог др Џоел Халперн приликом својих вишегодишњих истраживања у Орашцу и околини. Пун назив пројекта, који би требало да траје од 1. августа 2006. до 31. јула 2007. је: *To Establish Links Between a Digitalized Photographic Archive Dating From 1953 and a Computerized, Nominally Based, Demographic and Economic Data Base of a Village Community in Serbia* ("Повезати дигитализовану архиву фотографија из 1953. године са компјутеризованом, номинално заснованом, демографском и економском базом података о сеоској заједници у Србији"). Пројекат се спроводи кроз сарадњу Универзитета у Масачусету (*University of Massachusetts, Amherst, US*), Филозофског факултета Универзитета у Београду и Универзитета у Грацу. Руководилац пројекта је др Џоел Халперн, његов сарадник, испред Универзитета у Грацу, је др Сигфрид Грубер, координатор пројекта испред Филозофског факултета у Београду (Одељења за етнологију и антропологију) је др Весна Вучинић-Нешковић, организатор теренског истраживања мр Данијел Синани, а теренско истраживање изводе Јасмина Вермезовић дипломирани етнолог-антрополог и Вања Балаша, апсолвент етнологије и антропологије. Средства за извођење пројекта обезбедила је Национална фондација за науку САД.

Овим поводом у Србији је од 28. септембра до 12. октобра 2006. године, након више од петнаест година од свог последњег доласка у Орашац, боравио и др Џоел Халперн. Иако у седамдесетседмој години живота, професор Халперн је веома активно учествовао у прикупљању информација на терену, бележећи промене из различитих области до којих је у Орашцу дошло током последњих деценија. Током прве две недеље рада на терену, формирана је мрежа релевантних испитаника, добијен је значајан материјал забележен у аудио и видео формату, и комплетирана је идентификација најбитнијих садржаја из архиве фотографија (њих укупно 4408). Допуна и даља разрада података везаних за поменути архиву биће спроведена у временском оквиру предвиђеним пројектом.

Током боравка др Џоела Халперна у Србији, у Етнографском музеју у Београду је 4. октобра одржана и промоција његове књиге *Српско село – Друштвене и културне промене у сеоској заједници 1952-1987.*, која се у преводу др Бојана Жикића и издању Етнолошке библиотеке, након више издања у Америци, проширена и дорађена, ове године први пут појавила и на српском језику. Промоцију је водила др Мирјана Прошић-Дворнић, која се, такође, после дужег времена поново нашла у Београду.

Боравак професора Халперна, очекивано, изазвао је велику пажњу и локалне заједнице и медија у Орашцу и околини. ТВ Шумадија је снимила интервју са професором Халперном, књига *Српско село* је промовисана и у Центру за културу у Аранђеловцу, а снимке са промоције је емитовала нишка ТВ 5.

Један од исхода сарадње Универзитета у Масачусету, Грацу и Београду и рада на поменутом пројекту, биће и похрањивање целокупне дигитализоване базе података – која се састоји од аудио, фото и видео материјала забележених у Орашцу и околини почев од 1953. године – у Центру за документацију Филозофског факултета Универзитета у Београду, чиме ће овај богати етнографски материјал постати доступан заинтересованим истраживачима из Србије.

Данијел Синани

Теренска пракса у Књажевцу

Обавезна теренска пракса за студенте треће године етнологије и антопологије одржана је ове године у периоду од 2. до 7. јула. Као и претходних година, нова генерација студената имала је прилике да спроведе истраживања у Књажевцу и његовој широј околини. Пракса је организована у сарадњи са Завичајним музејом у Књажевцу и уз несебичну помоћ директорке музеја госпође Душице Живковић, као и свих запослених у овој институцији. Ове године теренску праксу су водили др Саша Недељковић и мр Данијел Синани, а у раду на терену учествовало је седамнаест студената. Средства за одржавање теренске праксе студената етнологије и антропологије обезбеђена су из буџета Филозофског факултета.

Студенти и инструктори су били смештени у пријатном амбијенту етно-археолошког парка "Равна", који се налази у истоименом селу, удаљеном осам километара од Књажевца. Имајући у виду чињеницу да је за већину студената ово истраживање представљало прво теренско искуство, акценат је стављен на упознавање са основним техникама и методама теренског истраживања као и на поступке об-